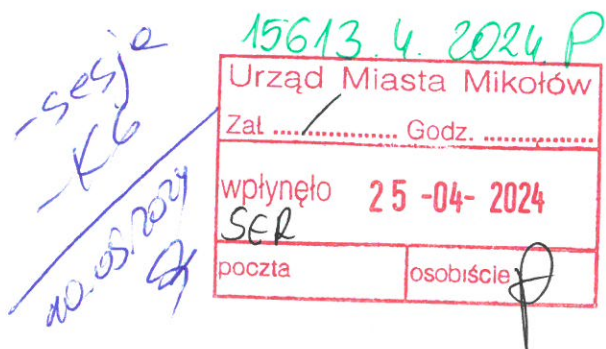

Mikołów, 25.04.2024 r.

Pani

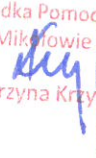
Katarzyna Syryjczyk - Słomska

Przewodnicząca

Rady Miejskiej Mikołowa

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołowie w załączeniu przedstawiam Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Mikołów na lata 2021 – 2026 za rok 2023.

Z poważaniem

ZASTĘPCA DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Mikołowie

mgr Katarzyna Krzyżaniak

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE DLA GMINY MIKOŁÓW
NA LATA 2021-2026
ZA ROK 2023

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Dane statystyczne	4
III. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Mikołów na lata 2021 – 2026 – rok 2023	6
Cel nr 1. - wzmocnienie i zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy wśród mieszkańców Mikołowa.	6
Cel nr 2. - zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.....	10
Cel nr 3. - zwiększanie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	14
Cel nr 4. - podnoszenie kompetencji przedstawicieli lokalnych instytucji i podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podnoszenia jakości i dostępności świadczonych usług	17
IV. Podsumowanie	18

I. Wstęp

Gmina Mikołów zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, od kilkunastu lat prowadzi szereg działań na rzecz przeciwdziałania przemocy. Niniejsze sprawozdanie dotyczy działań podejmowanych w 2023 roku na podstawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Mikołów na lata 2021 – 2026 (zwanego dalej Gminnym Programem). Celem głównym Gminnego Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie gminy Mikołów. Realizacja działań wskazanych w Gminnym Programie ma również na celu: zapewnianie ochrony oraz udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą; podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy; zmniejszenie negatywnych skutków przemocy; upowszechnienie informacji na temat możliwości pomocy zarówno osobom dotkniętym jak i stosującym przemoc, również w celu tworzenia i ciągłego usprawniania istniejącego już profesjonalnego systemu interwencji i pomocy osobom już dotkniętym problemem przemocy oraz tych zagrożonym przemocą. Działania podejmowane przez podmioty zaangażowane w realizację Gminnego Programu mają kluczowe znaczenie w walce ze zjawiskiem przemocy. Interdyscyplinarna współpraca oraz zaangażowanie wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za realizację Gminnego Programu powoduje zwiększoną odpowiedzialność i gwarantuje skuteczność podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy. Zmiana świadomości społecznej, a w dalszej kolejności brak przyzwolenia na przemoc to kolejny efekt podejmowanych wysiłków przez specjalistów powołanych do pracy związanej z profilaktyką i edukacją na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy. Rok 2023 to również czas zmian w obszarze objętym sprawozdaniem. Dnia 22 czerwca 2023 roku weszły w życie ważne zmiany w przepisach dotyczących przeciwdziałaniu przemocy. Przepisy zmieniły dotychczasową terminologię stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową. Zmiana ta zapewnia właściwe spojrzenie na jednostkę doświadczającą przemocy, a nie rodzinę jako taką, w której przemoc występuje. Zarówno osobami doświadczającymi przemocy w związkach bliskich, jak i jej sprawcami są bowiem konkretne - indywidualne - osoby, a jej przyczyną nie są dysfunkcje rodziny jako podstawowej komórki społecznej. Nowelizacja rozszerza również dotychczasowe formy przemocy o dwie kolejne tj. przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc, a także zakres podmiotowego zastosowania ustawy. Krąg osób, na które będą oddziaływać jej zmienione przepisy został rozszerzony między innymi o: byłego małżonka, byłego partnera lub inną osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. Wszelkie nowe regulacje prawne zawarte w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej zostały wprowadzone dla zwiększenia skuteczności egzekwowania prawa do życia i zdrowia, poszanowania godności osobistej każdego człowieka oraz w celu zapewnienia wszystkim osobom doznającym przemocy domowej właściwej i fachowej pomocy ze strony wszystkich instytucji powołanych do działania na ich rzecz. Kluczowe w zmianie sposobu myślenia o skutkach przemocy może się też okazać uznanie dziecka będącego jej świadkiem za pokrzywdzonego. W myśl nowych przepisów za doznające przemocy domowej zostanie uznane dziecko, które ma o niej wiedzę, a zatem również kiedy rodzic opowiada mu o tym, że on sam jest krzywdzony. Ustawa przygotowana przez Ministerstwo Sprawiedliwości wprowadziła m.in. nowe narzędzia natychmiastowej izolacji sprawców przemocy domowej - chodzi o zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych, zakaz zbliżania się do miejsca, w którym pracują, uczą się i zakaz kontaktowania się z nimi, przy czym policja wciąż będzie miała obowiązek usuwania sprawców przemocy domowej z miejsca zamieszkania. We współczesnym świecie przemoc domowa jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym. Zakres, wielość form i skutki natury fizycznej, psychologicznej, zdrowotnej czy ekonomicznej sprawiają, że winno się ją uznać za zjawisko społeczne szczególnej kategorii. Przemoc niesie za sobą dotkliwe konsekwencje dla wszystkich osób, których dotyczy, zarówno ofiar, sprawców, jak również świadków jej stosowania. Następstwa te obejmują różne sfery życia i rzutują na funkcjonowanie na dalszych etapach. Rozwiązania zawarte w ustawie mają na celu ochronę przed

przemocą domową oraz poprawę funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy na szczeblu centralnym, regionalnym oraz na szczeblu samorządu terytorialnego.

II. Dane statystyczne

Zmiana przepisów w 2023 roku nałożyła obowiązek powołania nowego Zespołu Interdyscyplinarnego, i tak zarządzeniem Burmistrza Mikołowa z dnia 11 grudnia 2023 roku został powołany Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Mikołów (zwanym dalej Zespołem), w miejsce dotychczas funkcjonującego do dnia 19 grudnia 2023 roku Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mikołowie. Przedstawione sprawozdanie stanowi podsumowanie działań realizowanych w ramach Gminnego Programu oraz działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Mikołów działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mikołowie.

Sprawozdanie zostało oparte na podstawie danych, które zostały zebrane w toku prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” w 2023 roku. Ponadto zawarto dane, które zostały przedstawione przez podmioty odpowiedzialne za realizację Gminnego Programu.

Rok 2023 był, jak rok poprzedni, okresem gdzie problem przemocy dotyczył głównie małoletnich, wobec których wszczęto większą ilość procedur, niż w latach poprzednich. W rodzinach, gdzie dochodziło do przemocy pomiędzy dorosłymi często świadkami byli małoletni. Dziecko będąc świadkiem przemocy również jej doświadcza, gdyż jest częścią rodziny, częścią chorego układu i relacji, w której tkwi. Doświadczenie przemocy jako świadek być może jest jeszcze bardziej bolesne i dotkliwe, niż bezpośredniej ofiary przemocy. W Mikołowie 2023 roku w rodzinach objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” odnotowano **123 dzieci**.

Najczęściej występującą formą przemocy była przemoc fizyczna oraz przemoc psychiczna. Wśród osób, które doświadczają przemocy przeważają kobiety. Ponadto, nadal osobami doświadczającymi przemocy są osoby współzależne, niewydolne wychowawczo, a także osoby starsze.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Formularze „Niebieskie Karty”, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego	74	42	71

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba wszczętych procedur względem małoletnich	20	12	19

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” w tym:	91	77	95
ze względu na problem przemocy psychicznej	91	77	95
ze względu na problem przemocy fizycznej	50	45	59
ze względu na problem przemocy seksualnej	0	3	4

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie, objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” w tym:	173	149	195
kobiet	76	56	59
mężczyzn	5	6	13
dzieci	92	87	123

Jak wynika z zebranych danych statystycznych w 2023 roku odnotowano wzrost wszczętych procedur „Niebieskie Karty”, gdzie osoba podejrzana o stosowanie przemocy borykała się z problemem nadużywania alkoholu lub gdzie alkohol był jednym z problemów w rodzinie.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób z problemem nadużywania alkoholu podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie	11	32	40

Wyszczególnienie	Ilość rodzin doświadczających przemocy
Wsparcie w formie pracy socjalnej, poradnictwa indywidualnego, pomoc materialna	95

Z przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że Zespół Interdyscyplinarny zajmował się przypadkami, w których praca była bardziej skomplikowana, a spektrum problemów wielowymiarowe. Zespół stanął przed nowym zjawiskiem, które jest obserwowane od kilku lat, a mianowicie przemocy wobec małoletnich, którzy bezpośrednio jej doświadczają lub pośrednio będąc świadkiem zachowań przemocowych.

Ponadto, w prowadzonych przypadkach zdiagnozowano występowanie ostrej przemocy i agresji ze strony osób podejrzanych o stosowanie przemocy, wobec tych osób były zastosowane środki zapobiegawcze w postaci wydania zakazu zbliżania się do osób pokrzywdzonych, jak i zakazu pobytu w lokalu wraz z osobami pokrzywdzonymi, co świadczy jak już wyżej wspomniano o występowaniu dużej agresji fizycznej i słownej oraz zagrożeniu zdrowia i życia osób, wobec których istniało podejrzenie, że doświadczają przemocy.

Działania w ramach przeciwdziałania przemocy w 2023 r.

Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	5
Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty –A”	71
Liczba „Niebieskich Kart – A”, które zostały sporządzone przez jednostki organizacji pomocy społecznej	15
Liczba „Niebieskich Kart – A”, które zostały sporządzone przez Policję	38
Liczba „Niebieskich Kart – A”, które zostały sporządzone przez jednostki oświaty	15
Liczba „Niebieskich Kart – A”, które zostały sporządzone przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1
Liczba „Niebieskich Kart – A”, które zostały sporządzone przez Ochronę Zdrowia	2
Liczba rodzin, objętych pomocą grup roboczych	95
Liczba rodzin, w których zamknięto procedurę „Niebieskie Karty”	73

III. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Mikołów na lata 2021 - 2026 – rok 2023.

Główny cel Gminnego Programu to **zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy.**

Poniżej przedstawiono opis realizacji działań dla osiągnięcia celów określonych w Gminnym Programie.

Cel nr 1 - wzmocnienie i zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy wśród mieszkańców Mikołowa

W ramach realizowanego celu zaplanowano działania:

- rozpowszechnienie informacji i edukacji na tematy związane z przemocą w rodzinie w celu wzrostu świadomości występowania zjawiska wśród mieszkańców miasta (opracowanie i rozpowszechnianie materiałów typu ulotki, broszury, plakaty itp. konferencje, spotkania itp.),
- rozpowszechnianie informacji i edukacja mająca na celu wzmocnienie funkcji wychowawczych rodziców oraz modelowanie prawidłowych wzorców rodziny (rozpowszechnianie materiałów pisanych, organizacja różnego rodzaju spotkań, zajęć, prelekcji itp. dla rodziców),
- organizacja profilaktycznych zajęć, spotkań, prelekcji, dla dzieci i młodzieży.

Podmiot realizujący
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołowie/ Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mikołowie
Podjęte działania bezpośrednie dla osiągnięcia celu
✓ rozpowszechniano informacje dotyczące instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy, świadczących pomoc i wsparcie specjalistyczne, przez rozdawanie plakatów, ulotek, informatorów jak również drogą mailową wśród instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy oraz w bezpośrednim kontakcie z osobami zgłaszającym się do MOPS czy objętych procedurą „Niebieskie Karty”; ✓ umieszczano ogłoszenia na stronach internetowych i FB o realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego skierowanego dla osób stosujących przemoc; ✓ rozpowszechniano ulotki i plakaty wśród wszystkich podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie dedykowanych dla młodzieży o tematyce przeciwdziałania przemocy; ✓ współorganizowano 2 dniową konferencję pt. „Obszary zmiany” w ramach, której zorganizowano m.in. wykłady dla uczniów szkół ponadpodstawowych z Mikołowa pt. „To nie jest takie proste jak myślisz, czyli jak sobie radzić w kryzysie”; ✓ udział w Kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży” skierowanej do mieszkańców Mikołowa. W ramach Kampanii pracownicy socjalni rozpowszechniali informatory, ulotki, gadżety związane z przeciwdziałaniem przemocy, rówieśniczej oraz zorganizowano dzień bezpłatnego poradnictwa psychologicznego i poradnictwa prawnego dla mieszkańców Mikołowa.
Mikołowskie Stowarzyszenie Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „ZMIANA”
✓ prowadzono rozmowy indywidualne, jak i zajęcia grupowe o możliwości podjęcia działań w sytuacji problemowej, kryzysowej; ✓ propagowano informacje na stronie internetowej, FB i Instagram Stowarzyszenia, rozpropagowano 500 sztuk ulotek i 30 sztuk plakatów; ✓ edukowano podczas prowadzonych grup wsparcia dla osób doznających przemocy;

- ✓ realizowano zajęcia profilaktyczno – edukacyjne dla rodziców przeżywających trudności wychowawcze pod nazwą „Szkoła dla Rodziców”, których celem było wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców wobec swoich dzieci bez stosowania przemocy, wzmacnianie kompetencji rodzicielskich rodziców biorących udział w zajęciach oraz modyfikowanie niepożądanych zachowań, bez stosowania przemocy. Realizowano następujące bloki tematyczne:
 - nauka umiejętności porozumiewania się
 - refleksja nad własną postawą wychowawczą
 - budowanie głębszej więzi, relacji dającej zadowolenie
 - poczucie wzajemnej bliskości
 - nauka dialogu i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku
- W zajęciach wzięło udział 10 osób w 10 spotkaniach.

Komenda Powiatowa Policji w Mikołowie

- ✓ w ramach zadań edukacyjnych i profilaktycznych umieszczano na tablicy ogłoszeń i rozprowadzano wśród mieszkańców broszury informacyjne dotyczące zjawiska przemocy, możliwości skorzystania z różnych form pomocy i wsparcia;
- ✓ na stronie internetowej umieszczano informacje o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej w ramach Punktu Konsultacyjnego oraz działalności Zespołu Interdyscyplinarnego;
- ✓ funkcjonariusze Komendy przeprowadzali spotkania ze społeczeństwem, spotkania edukacyjne z rodzicami w szczególności podczas spotkań w szkołach, w ramach wywiadówek, gdzie przekazywali prawidłowe wzorce funkcjonowania rodziny, oraz materiały w formie broszur;
- ✓ realizowano program „Dzielnicowy Bliżej Nas” oraz inne działania związane z profilaktyką przeciwdziałania przemocy poprzez m.in. organizowanie spotkań ze społeczeństwem lub uczestnictwo w takich spotkaniach, zorganizowanych przez inne podmioty m.in. z radnymi, radami sołectw, itp.;
- ✓ dzielnicowi oraz policjanci Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej Nieletnich i Patologii uczestniczyli w 111 spotkaniach z mieszkańcami, w tym przeprowadzili 71 prelekcji dla dzieci i młodzieży, pedagogów szkolnych, w których uczestniczyło 3200 osób.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Punkt Interwencji Kryzysowej w Mikołowie

- ✓ realizowano program „Szkoła dla rodziców”, którego odbyły się trzy edycje. Pierwsza była skierowana dla osób posiadających duże trudności wychowawcze oraz zobowiązania sądowe. W programie wzięło udział 23 osoby, w tym 2 z Mikołowa. Każda edycja liczyła 8 spotkań warsztatowych;
- ✓ zorganizowano XII konferencję na rzecz przeciwdziałania przemocy pt. „*Samotność dziecka w seksualizującym je świecie*”. Adresatami konferencji byli przedstawiciele różnych instytucji z terenu powiatu mikołowskiego m.in.: szkół, ośrodków pomocy społecznej, poradni psychologiczno – pedagogicznej, sądu, Policji, rodzinnych domów dziecka, rodzin zastępczych. W konferencji wzięło udział 87 osób;
- ✓ zorganizowano 2 warsztaty rozwojowe dla osób doświadczających przemocy. W warsztatach wzięło udział 9 osób, w tym 1 z Mikołowa;
- ✓ odbyła się jedna indywidualna Szkoła Rodziców dla osoby z Mikołowa;
- ✓ odbyła się grupa wsparcia dla młodzieży, była realizowana raz w miesiącu. Spotkania miały na celu wsparcie młodzieży, w związku z bieżącymi trudnościami. Grupa liczyła 7 osób, z tego 2 osoby z Mikołowa;
- ✓ zorganizowano warsztat profilaktyczno – edukacyjny dla dzieci i młodzieży. W spotkaniu wzięło udział 6 osób, z tego 1 z Mikołowa;

- ✓ przeprowadzono warsztaty profilaktyczne pt. „Radzenie sobie w sytuacjach kryzysu i wypracowanie wzajemnego wsparcia” dla klas VIII szkół podstawowych i szkół średnich z terenu powiatu mikołowskiego. Warsztatami zostały objęte 2 szkoły, w tym 6 klas. W zajęciach łącznie uczestniczyło 140 uczniów. W Mikołowie z warsztatów skorzystał Zespół Szkół Technicznych w Mikołowie, uczestniczyło 111 uczniów;
- ✓ pomoc interwencyjna w Zespole Szkół Technicznych w Mikołowie dla klasy I, 26 uczniów.

Placówki oświatowe w Mikołowie

- ✓ tworzone ogólnodostępne gazetki tematyczne na terenie szkół i przedszkoli w postaci plakatów i informacji na temat związany z profilaktyką przeciwdziałania przemocy;
- ✓ przekazano rodzicom za pomocą dziennika LIBRUS ulotki dotyczące numerów telefonów pomocowych;
- ✓ informowano o instytucjach i organizacjach oraz specjalistycznej pomocy poprzez wywieszanie informacji na tablicach informacyjnych, jak również przekazywanie informacji poprzez dziennik elektroniczny uczniom, rodzicom, opiekunom jak i nauczycielom;
- ✓ rozpowszechniano ulotki, materiały profilaktyczne dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
- ✓ rozpowszechniano poprzez dziennik elektroniczny i grupy społecznościowe rodzicom i nauczycielom informacji o możliwościach bezpłatnych szkoleń online w zakresie podnoszenia kompetencji rodzicielskich czy zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- ✓ organizowano spotkania wychowawców, pedagogów czy psychologów szkolnych z rodzicami, uczniami w czasie których były rozpowszechniane informacje na temat przeciwdziałania przemocy;
- ✓ przekazano materiały psychoedukacyjne i profilaktyczne dla rodziców związanych z cyberprzemocą;
- ✓ przeprowadzono szkolenie dla rodziców i nauczycieli pt. „Czy wiem co dziecko robi w sieci?”;
- ✓ prowadzono poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne w ramach rozmów indywidualnych dla dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów;
- ✓ udział rodziców w zajęciach w ramach programu „Świadomość procentuje”;
- ✓ opracowano procedury postępowania w przypadku krzywdzenia dzieci w Szkole Podstawowej nr 4 im. Marii Konopnickiej w Mikołowie;
- ✓ organizowano apele poświęcone tematyce profilaktycznej, zachowaniom ryzykownym i cyberprzemocy;
- ✓ zorganizowano prelekcję „Gdy kara na telefon nie działa – jak z miłością i szacunkiem wyznaczyć granicę” skierowaną dla rodziców uczniów klas 4-6 – prowadzoną przez pracownika Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej;
- ✓ zorganizowano „Tydzień Budowania Dobrych Relacji”;
- ✓ przeprowadzono warsztaty, lekcje tematyczne dla uczniów z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy;
- ✓ zorganizowano akcję informacyjną dla uczniów związaną ze wróceniem uwagi na problem depresji i ukazanie sobie sposobów radzenia sobie z nim – dla klasy 1- 8;
- ✓ Dzień Zdrowia Psychicznego – akcja promująca zdrowie psychiczne wśród dzieci i młodzieży;
- ✓ prowadzono rozmowy z rodzicami uczniów na temat prawidłowej komunikacji z dzieckiem oraz ewentualne kierowanie do dalszego wsparcia;
- ✓ udział w Kampanii „19 Dni Przeciw Przemocy i Krzywdzeniu Dzieci i Młodzieży”, pod hasłem „10 sekund” – Ile możesz zrobić w ciągu 10 sekund, żeby powstrzymać przemoc?;
- ✓ zorganizowano konkurs szkolny o tematyce: „Co mogę zrobić, aby powstrzymać przemoc”, eksponowanie roli świadka przemocy;

- ✓ organizowano indywidualne spotkania z uczniami dotyczące sytuacji konfliktowych;
- ✓ zrealizowano program „Szkola Myślenia Pozytywnego” skierowany do uczniów i rodziców, celem programu jest promocja i profilaktyka zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz nauka jak dbać o ich dobrostan psychiczny;
- ✓ realizowano program profilaktyki uniwersalnej „Smak życia czyli debata o dopalaczach” i zajęcia profilaktyki uniwersalnej skierowanej dla uczniów klas 7 i 8 klasach;
- ✓ udział uczniów w Programie „EXIT Tour” dotyczący współczesnych zagrożeń oraz sposobach radzenia sobie z nimi;
- ✓ udział w Kampanii „Moje bezpieczne dziecko”, realizacja programu „Sznupiek kontra obcy”
- ✓ udział w Kampanii społecznej „Nie hejtuję- reaguję” oraz „Bądź kumplem, nie dokuczaj”;
- ✓ zorganizowano zajęcia dla uczniów „Budowanie pozytywnego klimatu w klasie” i „Rozwiązywanie konfliktów – złote zasady”;
- ✓ realizowano program profilaktyczny „ABC Empatii” skierowany do uczniów, celem było rozwijanie w dzieciach podstawowych umiejętności społecznych i emocjonalnych;
- ✓ udział uczniów i rodziców w Kampanii społecznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”;
- ✓ realizowano program „Szkola Myślenia Pozytywnego”;
- ✓ udział uczniów w programie profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów”;
- ✓ kontynuowano realizację programu profilaktycznego „Przyjaciele Zippiego” skierowanego dla uczniów i rodziców;
- ✓ realizowano program profilaktyczny „Moc Emocji”; programu „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, celem którego jest budowanie poczucia własnej wartości i prawidłowej samooceny;
- ✓ realizowano program profilaktyczny związany z bezpieczeństwem dzieci w ramach, którego przedszkolaki wzięli udział w spotkaniu z Hektorem – prelekcja dla wszystkich wychowanków, kształtowanie pozytywnych relacji;
- ✓ udział przedszkolaków w zajęciach z okazji Konwencji Praw Dziecka, poruszanie kwestii związanych z prawami dziecka, przemocy oraz należytego traktowania;
- ✓ udział w edukacyjnym projekcie ogólnopolskim pt. „Przybij Piątkę Rodzinie!” skierowany dla rodzin i przedszkolaków;
- ✓ realizowano zajęcia edukacyjne o tematyce m.in. zasad bezpiecznego zachowania, do kogo można się zwrócić o pomoc: „Dlaczego nawet superbohater ma obowiązki”, „W krainie emocji”, „Kodeks Bezpiecznego Przedszkolaka”, „Prawa dziecka ważna sprawa – o tym co czujemy będzie dziś rozmowa”, „A kiedy kłopoty mamy pomocy szukamy”, „Czego dzieci potrzebują do szczęścia”;
- ✓ realizowano program pt. „Poruszające bajki o emocjach” z Centrum Działań Profilaktycznych;
- ✓ dzieci i młodzieży z placówek oświatowych z terenu gminy uczestniczyły w programach profilaktycznych sfinansowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mikołowie

- ✓ finansowano programy rekomendowane w placówkach oświatowych gminy Mikołów, w ramach którego odbywały się zajęcia dla dzieci i młodzieży;
- ✓ wydano bezpłatny informator na temat Przeciwdziałania przemocy dystrybuowany na terenie gminy.

Sąd Rejonowy w Mikołowie

- ✓ informowano, edukowano i kierowano rodziny i osoby będące pod nadzorem kuratora sądowego o możliwościach skorzystania z pomocy i wsparcia na terenie gminy w sytuacji występowania podejrzenia problemu przemocy domowej.

Cel nr 2 - zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie

W ramach realizowanego celu zaplanowano działania:

- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mikołowie oraz grup roboczych w celu realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
- przyjmowanie zgłoszeń i informacji w sprawach dotyczących podejrzenia występowania przemocy w rodzinie, udzielanie odpowiednich informacji zgłaszającym osobom,
- prowadzenie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zapewnienie schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- upowszechnianie informacji o działających na terenie gminy instytucjach i organizacjach, oferowanych przez nie formach wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- zapewnienie wsparcia instytucjonalnego (m.in. poradnictwo psychologiczne, prawne, praca socjalna, edukacja itp.).

Podmiot realizujący
Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mikołowie
Podjęte działania bezpośrednie dla osiągnięcia celu
✓ diagnozowano problem przemocy; ✓ podejmowano działania w środowisku zagrożonym przemocą mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku; ✓ inicjowano interwencje w środowisku dotkniętym przemocą; ✓ rozpowszechniano informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; ✓ inicjowano działania w stosunku do osób stosujących przemoc; ✓ powoływano grupy robocze podejmujące działania bezpośrednio do danego przypadku, poprzez: • opracowanie i realizację planu pomocy w indywidualnych przypadkach, • w każdym przypadku procedury „Niebieskie Karty” kierowano osoby do skorzystania z pomocy psychologicznej dostępnej na terenie gminy, • monitorowano sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, jak również rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, • dokumentowano działania podejmowane wobec rodzin, w których dochodziło do przemocy oraz efektów tych działań, • diagnozowano sytuację i potrzeby osób co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą, • udzielano kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania wsparcia oraz podjęcia dalszych działań, • w razie potrzeby organizowano niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, • w razie potrzeby kierowano do placówek zapewniających schronienie, • prowadzono rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy, • informowano osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc, • odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, • sporządzono 71 „Niebieskich Kart” przez uprawnione podmioty, z czego 15 formularzy było ponownie wszczętych w trakcie trwającej procedury z powodu ponownego wystąpienia zdarzenia przemocy,

- 31 procedur „Niebieskie Karty” kontynuowano, które były wszczęte w latach poprzedzających rok sprawozdawczy,
- 95 rodzin było objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych;
- odbyły się 178 posiedzeń grup roboczych,
- 296 osób było objęte poradnictwem socjalnym,
- 195 osób doświadczających przemocy zostało, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- z poradnictwa psychologicznego skorzystało 105 osób,
- z poradnictwa prawnego skorzystało 25 osób,
- z poradnictwa zawodowego i rodzinnego skorzystało 48 osób,
- zakończono 74 procedury „Niebieskie Karty”, z czego: 36 z powodu ustania przemocy, 37 z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań,
- ✓ sporządzono 58 formularzy „Niebieska Karta – C” i 40 formularzy „Niebieska Karta – D”;
- ✓ rozpowszechniano ulotkę i informator o działających na terenie gminy instytucjach i organizacjach, oferowanych przez nie formach wsparcia osobom dotkniętym przemocą.

Mikołowskie Stowarzyszenie Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „ZMIANA”

- ✓ zapewniono pomoc specjalistyczną świadczoną przez Stowarzyszenie dla 215 osób dotkniętych przemocą oraz osobom uwikłanym w problem uzależnień i ich rodzinom, jak również dla dzieci i młodzieży;
- ✓ udzielono pomocy psychologicznej dla 190 osób będących w kryzysie, borykających się m.in. z problemem przemocy;
- ✓ udzielono wsparcia w formie konsultacji indywidualnych i grupy edukacyjno – wspierającej dla osób doznających przemocy i uzależnionych;
- ✓ organizowano pomoc kryzysową dla ofiar przemocy, zainicjowano interwencję w przypadku diagnozy przemocy w 2 przypadkach;
- ✓ prowadzono edukację społeczną dotyczącą problemów przemocy i uzależnień;
- ✓ prowadzono dyżur przy telefonie konsultacyjno-kryzysowym (350 konsultacji);
- ✓ przeprowadzono 10 spotkań w ramach „Szkoły dla Rodziców” dla 10 osób;
- ✓ świadczone pomoc specjalistyczną:
 - konsultacje i porady dla osób współuzależnionych,
 - grupy wsparcia i wsparcie indywidualne dla osób doznających przemocy,
 - porady prawne w zakresie problemów rodzinnych, opiekuńczych i leczenia odwykowego,
 - konsultacje, porady oraz pomoc psychologiczną dla osób uzależnionych od alkoholu,
 - konsultacje, porady i pomoc psychologiczną dla osób zażywających narkotyki,
- ✓ upowszechniano informację o działających na terenie gminy instytucjach i oferowanych przez nich formach pomocy poprzez stronę FB Stowarzyszenia oraz Instagram;
- ✓ przedstawiciel Stowarzyszenia zarówno był członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego jak i grup roboczych, co znacznie podniosło, jakość współpracy w celu pomocy specjalistycznej dla osób doznających przemocy.

Komenda Powiatowa Policji w Mikołowie

- ✓ przyjmowano zgłoszenia w sprawie przemocy;
- ✓ w 45 przypadkach funkcjonariusze wdrożyli procedurę „Niebieskie Karty” podczas, których w niektórych przypadkach zastosowano „nakaz/zakaz” natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wraz z zakazem zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;
- ✓ w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” wsparciem objęto 140 osób;

- ✓ 13 sprawców przemocy znajdowało się pod wpływem alkoholu, z czego 11 osób zostało doprowadzonych, do izby wytrzeźwień, wobec 28 sprawców przemocy domowej zastosowano „nakaz/zakaz” – natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wraz z zakazem zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;
- ✓ w ramach procedury „Niebieskiej Karty” funkcjonariusze Policji informowali osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą o działających na terenie gminy instytucjach i organizacjach udzielających wsparcia i niezbędnej pomocy, w tym również w razie potrzeb organizowali niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej;
- ✓ podejmowano czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc izolacji poprzez zatrzymanie lub doprowadzenie celem wytrzeźwienia;
- ✓ podczas wizyt środowiskowych informowano osoby dotknięte przemocą o możliwości schronienia ze strony ośrodków pomocowych;
- ✓ przedstawiciele KPP Mikołów byli członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, dzielnicowi byli członkami grup roboczych celem współpracy i intensyfikowania pomocy dla osób i rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”;
- ✓ upowszechniano informację w trakcie spotkań ze społeczeństwem, dotyczącą działającej grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy;
- ✓ opublikowano na stronie Komendy Powiatowej Policji 5 artykułów na temat przemocy.

Sąd Rejonowy w Mikołowie

- ✓ kuratorzy sądowi podczas wykonywania czynności służbowych pozyskiwali informacje wskazujące na występowanie przemocy, przyjmowali zgłoszenia, nadawali bieg nowym sprawom i kierowali do odpowiednich instytucji;
- ✓ w ramach prowadzonych czynności podejmowali działania interwencyjne;
- ✓ upowszechniali informacje dotyczące miejsc pomocowych dla osób dotkniętych przemocą;
- ✓ podejmowali współpracę z Mikołowskim Stowarzyszeniem Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „ZMIANA” kuratorzy brali bezpośredni udział w realizacji działań pomocowych Stowarzyszenia dla osób dotkniętych przemocą;
- ✓ regularnie współpracowali z Zespołem Interdyscyplinarnym będąc jego członkami, jak i grup roboczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Punkt Interwencji Kryzysowej w Mikołowie

- ✓ przyjmowano zgłoszenia i informowano w sprawach dotyczących podejrzenia występowania przemocy;
- ✓ prowadzono interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez:
 - poradnictwo interwencyjne (nawiązanie pierwszego kontaktu z osobą w kryzysie, wywiady środowiskowe, współpraca z instytucjami w sprawie rodzin),
 - pomoc psychologiczną (skorzystało 16 osób), terapeutyczną (skorzystało 36 osób, 35 dzieci), psychoedukacją (skorzystało 14 osoby), rozmowy motywujące, wsparcie,
 - konsultacje terapeuty dziecięcego dla dzieci i młodzieży,
 - poradnictwo prawne,
 - zakładanie procedur „Niebieskie Karty”,
 - zabezpieczenie dziecka w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia, w związku z przemocą;
- ✓ liczba osób objętych wsparciem – 101 osób z Mikołowa w tym (osób dorosłych - 66, dzieci - 35); z czego 12 osób dotkniętych kryzysem przemocy w tym (osób dorosłych 6, dzieci – 6);

- ✓ informowano o bieżącej działalności oraz podejmowanych inicjatywach na rzecz osób dotkniętych przemocą poprzez prowadzenie strony internetowej oraz strony FB w mediach społecznościowych;
- ✓ rozpowszechniano ulotki Punktu Interwencji Kryzysowej w instytucjach pomocowych lub osobiście osobom dotkniętym przemocą;
- ✓ przedstawiciel Punktu Interwencji Kryzysowej uczestniczył w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych;
- ✓ na terenie gminy działają interwenci wsparcia psychologicznego, którzy udzielają wsparcia psychologicznego dla mieszkańców będących w kryzysie, w godzinach popołudniowych (przeprowadzono 2 interwencje).

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mikołowie

- ✓ odbyły się dyżury członka GKRPA w siedzibie Komisji - 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku;
- ✓ udzielano informacji;
- ✓ kierowano do podmiotów udzielających wsparcia;
- ✓ odbyły się posiedzenia Zespołu Motywacyjno – Interwencyjnego, rozmowy ze sprawcami oraz osobami doświadczającymi przemocy;
- ✓ dofinansowano działalność Mikołowskiego Stowarzyszenia Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „Zmiana” m.in. na realizację zadania: „Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego”;
- ✓ wydano bezpłatny informator na temat przeciwdziałania przemocy dystrybuowany na terenie gminy - 1000 szt.;
- ✓ członkowie GKRPA brali udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, jak i grupach roboczych.

Placówki oświatowe w Mikołowie

- ✓ udzielano kompleksowych informacji m.in. za pośrednictwem portalu Librus, o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, wsparcia rodzin;
- ✓ rozpowszechniano ulotki, broszury, plakaty również za pośrednictwem portali społecznościowych w Internecie zawierające informację gdzie można skorzystać z pomocy w przypadku przemocy;
- ✓ informowano o formach pomocy dla dzieci świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy;
- ✓ przygotowano dla rodziców Przedszkola nr 12 gazetkę tematyczną zawierającą niezbędne informacje: jak rozpoznać przemoc, gdzie można zwrócić się o pomoc – numery telefonu, lista instytucji służących pomocą;
- ✓ przyjmowano zgłoszenia i informacje w sprawach dotyczących podejrzenia występowania przemocy;
- ✓ informowano sąd o podejrzeniu wstąpienia przemocy i sytuacji małoletniego w rodzinie;
- ✓ w ramach poradnictwa dla rodziców podejmowano konsultacje indywidualne z rodzicem;
- ✓ udzielano pomocy psychologicznej i pedagogicznej, konsultacje dla dzieci i młodzieży oraz członków ich rodzin;
- ✓ wszczynano procedury „Niebieskie Karty”;
- ✓ współpracowano z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Policją (Wydział ds. Prewencji), Sądem Rejonowym (Wydział ds. Rodzinnych i Nieletnich, I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej), Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
- ✓ przedstawiciel oświaty brał udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, a przedstawiciele szkół, przedszkoli i żłobka brali udział w posiedzeniach grup roboczych.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mikołowie
✓ oferta skierowana była dla dzieci i młodzieży ich rodzin oraz nauczycieli; ✓ prowadzono diagnozy, badania oraz terapię dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi oraz z zachowaniami destrukcyjnymi; ✓ prowadzono profilaktykę uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym przemocy; ✓ prowadzono edukację prozdrowotną wśród uczniów, rodziców i nauczycieli; ✓ udostępniano artykuły na stronie internetowej poradni m.in. „CYBERPRZEMOC – włóż blokadę na nękanie”; ✓ organizowano konkursy m.in. „Przemoc to NIE – MOC”; ✓ udzielano pomocy w formie terapii rodzin, terapii psychologicznej, zajęć grupowych dla rodziców w ramach „Szkoły dla Rodziców”; ✓ prowadzono poradnictwo i konsultacje; - mediacje, negocjacje; grupy wsparcia.
Instytucje ochrony zdrowia w Mikołowie
✓ udzielano osobie dotkniętej przemocą informacji o możliwościach uzyskania wsparcia i pomocy; ✓ udzielano pomocy medycznej; ✓ wydawano zaświadczenia lekarskie o ustaleniu przyczyny i rodzaju uszkodzeń ciała związanego z użyciem przemocy; ✓ dokonywano założenia procedury „Niebieskie Karty”; ✓ przedstawiciel ochrony zdrowia był członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.

Cel nr 3 – zwiększanie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

W ramach realizowanego celu zaplanowano działania:

- upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy osobom stosującym przemoc w rodzinie,
- motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do wzięcia udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej,
- edukacja osób stosujących przemoc w rodzinie, w szczególności dotycząca: zjawiska przemocy w rodzinie, konsekwencji prawnych i psychologicznych stosowania przemocy wobec bliskich, umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji negatywnych oraz konstruktywnego radzenia sobie z nimi, sposobów radzenia sobie w sytuacjach stresowych, konfliktowych,
- prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nadużywających alkoholu, w tym motywowanie do ograniczenia spożywania alkoholu lub podjęcia leczenia odwykowego.

Podmiot realizujący
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołowie / Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mikołowie
Podjęte działania bezpośrednie dla osiągnięcia celu
✓ motywowano osoby podejrzane o stosowanie przemocy do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym – 24 osób podejrzanych o stosowanie przemocy kierowano i motywowano do skorzystania z pomocy; ✓ rozpowszechniano informacje o możliwości udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy na stronie internetowej i w mediach społecznościowych; ✓ podczas posiedzeń grup roboczych i osobistego kontaktu pracownicy motywowali do ograniczenia spożywania alkoholu i podjęcia leczenia odwykowego; ✓ na podstawie art. 15a ust. 1 pkt 2b Ustawy o Policji składano wnioski do Komendy Powiatowej Policji w Mikołowie o wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia lokalu i zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wobec osób stosujących przemoc; ✓ składano zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wobec osób stosujących przemoc do organów ścigania na podstawie art. 207 kk.; ✓ składano wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mikołowie o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mikołowie
✓ odbywały się posiedzenia Zespołu Motywacyjno – Interwencyjnego. Zespół przyjął i rozpatrzył 4 nowych wniosków o wszczęcie postępowania w przedmiocie zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób stosujących przemoc; ✓ udzielano informacji o możliwościach wsparcia dla osób współuzależnionych oraz służyła pomocą w kwestiach formalnych dotyczących rejestracji w stacjonarnych ośrodkach leczenia uzależnień; ✓ członkowie Zespołu Motywacyjno-Interwencyjnego uczestniczyli w spotkaniach grup roboczych w przypadku 44 rodzin z problemem alkoholowym; ✓ odbywał się dyżur członka Komisji w siedzibie Komisji 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku, ✓ udzielano informacji; ✓ kierowano do podmiotów udzielających wsparcia.
Mikołowskie Stowarzyszenie Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „ZMIANA”
✓ przekazywano informacje do innych podmiotów o możliwości objęcia pomocą osób stosujących przemoc i formach tej pomocy; ✓ udostępniano informację na stronie internetowej Stowarzyszenia i na stronie mediów społecznościowych; ✓ motywowano i kierowano osoby stosujące przemoc do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym, skorzystało 11 osób; ✓ prowadzono konsultacje i poradnictwo indywidualne z osobami stosującymi przemoc, skorzystało 25 osób; ✓ prowadzono działania wobec osób stosujących przemoc, nadużywających alkoholu, w tym motywowanie do ograniczenia spożycia alkoholu lub podjęcia leczenia odwykowego skorzystało 75 osób.

Komenda Powiatowa Policji w Mikołowie

- ✓ dzielnicowi podczas prowadzonych wizyt środowiskowych w ramach ustaleń podczas posiedzeń grup roboczych, prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” pouczali osoby stosujące przemoc oraz podejrzane o stosowanie przemocy o konsekwencjach karnych wynikających z popełnienia przestępstwa z art. 207 k.k.;
- ✓ opublikowano 6 artykułów na stronie Komendy Powiatowej Policji na temat sprawców przemocy, poinformowano ponad 50 sprawców przemocy o formach udzielenia im pomocy;
- ✓ dzielnicowi podczas prowadzonych wizyt środowiskowych w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” prowadzili rozmowy motywująco – informujące z osobami stosującymi przemoc oraz podejrzany o stosowanie przemocy na temat właściwego zachowania zgodnego z zasadami, normami życia społecznego, właściwego zachowania wobec osób najbliższych oraz do wzięcia udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym;
- ✓ dzielnicowi podczas prowadzonych wizyt środowiskowych w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” prowadzili rozmowy edukacyjne z osobami stosującymi przemoc oraz podejrzany o stosowanie przemocy, zwłaszcza o ich odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad inną osobą najbliższą;
- ✓ dzielnicowi prowadzili rozmowy profilaktyczno - edukacyjne z osobami stosującymi przemoc oraz podejrzany o stosowanie przemocy na temat konsekwencji nadużywania alkoholu, przeprowadzono 60 rozmów;
- ✓ skierowano 4 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem podjęcia działań wobec osób nadużywających alkoholu.

Sąd Rejonowy w Mikołowie

- ✓ kuratorzy w ramach podejmowanych czynności służbowych upowszechniali informacje na temat miejsc pomocowych dla osób stosujących przemoc;
- ✓ w ramach prowadzonych nadzorów i dozorów kuratorzy motywowali osoby stosujące przemoc do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym;
- ✓ edukowali i kierowali do specjalistów: psychologa, psychiatry, terapeuty itp.;
- ✓ motywowali osoby stosujące przemoc i nadużywające alkoholu do zmiany nieprawidłowych zachowań, kierowali je do specjalistów ds. uzależnień – Poradnia Odwykowa, Mensana Tychy czy MSPPiP „ZMIANA”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Punkt Interwencji Kryzysowej w Mikołowie

- ✓ upowszechniano informator dotyczący oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc do instytucji pomocowych na terenie gmin;
- ✓ realizowano program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy, odbyło się 15 spotkań raz w tygodniu, dla grupy 12 osób, w tym 6 z Mikołowa, ukończyło program 9 osób, w tym 4 z Mikołowa;
- ✓ uczestnicy programu korekcyjno – edukacyjnego mieli możliwość indywidualnych konsultacji i wsparcia;
- ✓ motywowano i kierowano w indywidualnym kontakcie osoby stosujące przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym;
- ✓ motywowano w indywidualnym kontakcie osoby stosujące przemoc i mające problem z nadużywaniem alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.

Cel nr 4 - podnoszenie kompetencji przedstawicieli lokalnych instytucji i podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podnoszenia jakości i dostępności świadczonych usług

W ramach realizowanego celu zaplanowano działania:

- organizowanie specjalistycznych szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych oraz innych osób – przedstawicieli instytucji i podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- udział pracowników poszczególnych instytucji i podmiotów w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, seminariach itp.

Podmiot realizujący
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołowie/Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mikołowie
Podjęte działania bezpośrednie dla osiągnięcia celu
✓ członkowie grup roboczych mieli zapewnioną możliwość udziału w superwizji, odbyło się 6 spotkań dla 3 osób; ✓ zorganizowano szkolenie dla przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę „Działalność zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno – pomocowych w myśl znowelizowanych przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy. Procedura - Niebieskie Karty”, skorzystało 41 osób; ✓ zorganizowano szkolenie „Procedura – Niebieskie Karty, przed nowymi zmianami”, skorzystało 18 osób; ✓ zorganizowano szkolenie „Praca z dzieckiem z podejrzeniem wykorzystania seksualnego”, skorzystało 15 osób; ✓ udział w szkoleniu "Czynniki ochronne oraz czynniki ryzyka uzależnień w społecznościach lokalnych. Profilaktyka wśród dzieci i młodzieży", skorzystała 1 osoba; ✓ udział w szkoleniu "Przeciwdziałanie przemocy domowej w praktyce GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w świetle nowej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej", skorzystały 3 osoby; ✓ udział w szkoleniu w formie online "Ochrona osób doznających przemocy w świetle prawa", "Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie w świetle uwarunkowań prawnoprawnych – karnych", "Ochrona osób doznających przemocy w rodzinie z uwzględnieniem perspektywy psychologicznej", „Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie z uwzględnieniem perspektywy psychologicznej”, skorzystała 1 osoba; ✓ udział w Konferencji „Kryzys psychiczny. Zrozumieć, wspierać, zapobiegać”, skorzystały 3 osoby; ✓ udział w seminarium "Interdyscyplinarność kierunkiem skutecznej pomocy – przemoc w rodzinie z problemem alkoholowym", skorzystały 3 osoby; ✓ udział w spotkaniu tematycznym "Ochrona dziecka przed krzywdzeniem" realizowanym przez Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Dajemy Dzieciom Siłę, skorzystały 3 osoby.
Komenda Powiatowa Policji w Mikołowie
✓ funkcjonariusze uczestniczyli w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy, profilaktyki uzależnień, profilaktyka cyberzagrożeń, handel ludźmi;

✓ szkolenie dotyczące rozszerzenia uprawnień funkcjonariuszy w zakresie przeciwdziałania przemocy; ✓ szkolenie dotyczące procedury postępowania w ramach programu przeciwdziałania przemocy domowej w rodzinach policyjnych „Moc tak, Przemoc nie”; ✓ szkolenie z obszaru przeciwdziałania przemocy; ✓ udział w seminarium „Interdyscyplinarność warunkiem skutecznej pomocy – przemoc w rodzinie z problemem alkoholowym”; ✓ łączna ilość szkoleń, w których brali udział funkcjonariusze wyniosła 11.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mikołowie
✓ sfinansowano szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, udział wzięło 3 osoby.

Pozostałe instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy odbywają szkolenia we własnym zakresie.

Podsumowanie

Zadania zapisane w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 -2026 podejmowane były w 2023 roku przez wszystkie podmioty i instytucje zaangażowane w jego realizację.

Na terenie gminy Mikołów była realizowana pomoc dla osób doświadczających przemocy oraz zagrożonych przemocą, jak i dla osób stosujących przemoc. Była możliwość uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Program korekcyjno – edukacyjny miał na celu powstrzymanie zjawiska przemocy, a uczestnik programu został wyposażony w umiejętności samokontroli, prawidłowego komunikowania się i współżycia w rodzinie oraz rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy. Ponadto w danym roku była zapewniona całoroczna pomoc psychologiczna jak i prawna dla osób doświadczających przemocy, zagrożonych przemocą. Podejmowano działania informujące o możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej na terenie gminy. W 2023 roku na terenie gminy była możliwość skorzystania z pomocy dedykowanej dla rodziców borykających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi poprzez realizację cyklu programu „Szkoła dla rodziców”. Podejmowane były również liczne działania profilaktyczno – edukacyjne oraz szkoleniowe, skierowane bezpośrednio do mieszkańców, jak i do specjalistów udzielających pomocy i wsparcia mieszkańcom gminy w celu przeciwdziałania przemocy, czy przerwania przemocy. Zespół Interdyscyplinarny przystąpił do Kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży” w ramach tego zorganizowano nieodpłatny dzień dostępu do porad pranych i psychologicznych dla mieszkańców Mikołowa oraz podjęto działania promocyjne działalności Zespołu. Zespół Interdyscyplinarny był współorganizatorem Konferencji pt. „Obszary zmiany” w ramach, której zorganizowano m.in. wykłady dla uczniów szkół ponadpodstawowych z Mikołowa pt. „To nie jest takie proste jak myślisz, czyli jak sobie radzić w kryzysie”. Wynikiem współudziału przedstawicieli Zespołu w ww. konferencji było wydanie ulotki informacyjnej o placówkach i miejscach świadczących pomoc w kryzysie m.in. przemocy. Nadal niepokój budzi wzrost poziomu procedur, gdzie osobą doznającą przemocy jest dziecko, zaś osobą stosującą przemoc jest rodzic czy opiekun małoletniego. Pojawiające się przypadki przemocy wobec małoletnich były niezwykle trudne jeśli chodzi o proces diagnozy i oceny sytuacji dziecka. Proces diagnozy sytuacji małoletnich w rodzinie dokonywany był zwykle na podstawie:

- przemocy, która miała miejsce w relacji opiekunów dziecka; - sytuacji, w których dziecko: obserwowało przemoc; dziecko słyszało przemoc np. podniesione głosy, krzyki sprawcy i ofiary; dziecko doznawało

przemocy ze strony sprawcy; dziecko słyszało o przemocy od członków rodziny; sposobu funkcjonowania dziecka w rodzinie, zwłaszcza w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia przemocą. Wszystko powyższe ukazuje, jak wiele jest sytuacji, w których konsekwencje przemocy dotyczą dziecka bezpośrednio, nawet, gdy nie było ono bezpośrednią ofiarą zachowań przemocowych. Mając na uwadze wzrost procedur, gdzie osobą doświadczającą przemocy jest małoletni lub był świadkiem przemocy kładziono nacisk na współpracę z przedstawicielami placówek oświatowych. W roku sprawozdawczym również nastąpił wzrost sporządzonych procedur przez przedstawicieli oświaty. Zaobserwowano pojawiające się coraz częściej procedury „Niebieskie Karty” sporządzane w rodzinach pochodzenia ukraińskiego, co postawiło osoby działające na rzecz przeciwdziałania przemocy, pracujące bezpośrednio z tymi osobami przed nowymi wyzwaniami tj. bariera językowa, różnice kulturowe, czy różnice w zakresie stylu wychowania. Z prowadzonej obserwacji wynika, że interdyscyplinarne działania służb podejmowane w obszarze problemów przemocy dają możliwość głębszego wniknięcia i rozpoznania środowiska rodzinnego. Pozwalają na trafniejszą diagnozę sytuacji, a tym samym trafioną pomoc. Instytucje i podmioty dokonują należytej staranności, aby maksymalnie wspierać rodziny w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych w jakich się znalazły. Ponadto, niezwykle ważnym czynnikiem przeciwdziałania przemocy jest świadomość zarówno ofiar, jak i sprawców przemocy, że mogą zwrócić się po pomoc i ją uzyskać. Skoordinowanie i spójne działania różnych podmiotów zwiększają szanse udzielania skutecznej pomocy na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia specjalistycznego. Kończąc powyższe sprawozdanie należy stwierdzić, że cele zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Mikołów w 2023 roku były realizowane.

